

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมการสร้างสมาธิของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย
4. วิธีดำเนินการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 24 คน ซึ่งได้มาด้วย วิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

1. แผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. แบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิของเด็กปฐมวัย

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ต่อไปนี้

- 1.1 ศึกษาแผนการจัดประสบการณ์ปฐมวัยชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2555

1.2 ศึกษา เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศิลปะ
สร้างสรรค์

1.3 ผู้วิจัยสร้างแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ โดยมีลำดับ
ขั้นตอนของแผน ดังนี้

1.3.1 สาระสำคัญ

1.3.2 มาตรฐานการเรียนรู้

1.3.3 จุดประสงค์การเรียนรู้

1.3.4 สาระการเรียนรู้

1.3.5 สาระที่ควรเรียนรู้

1.3.6 ประสบการณ์สำคัญ

1.3.7 วิธีดำเนินกิจกรรม

1.3.8 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1.3.9 ขั้นสอน

1.3.10 ขั้นสรุป

1.3.11 สื่อประกอบกิจกรรม

1.3.12 แหล่งเรียนรู้

1.3.13 การจัดและประเมินผล

1.3.14 เกณฑ์การประเมิน

1.3.15 บันทึกผลหลังการสอน

1.4 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เสนออาจารย์ที่
ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อหาความสอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหาสาระ วิธีดำเนินกิจกรรม
สื่อประกอบกิจกรรมและการวัดผลประเมินผล แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ
หลังจากนั้นนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดกิจกรรม
ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่าน ประกอบด้วย

1.4.1 ดร.รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง วุฒิกการศึกษา (ศศ.ม) สาขาจิตวิทยา
การศึกษาและการแนะแนว อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

1.4.2 นางพัชรี ภูนาคพันธ์ วุฒิกการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชา
การวิจัยการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านแมค เชี่ยวชาญ
ด้านการวัดผลและประเมินผล

1.4.3 นางกรรยา ภูวนาท วุฒิการศึกษา (คม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการเรียนการสอน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยาเชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

1.4.4 นางปราณี ศรีรัตนชัย วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาการศึกษาปฐมวัย ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ โรงเรียนบ้านส่องนางโย เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

1.4.5 นางสาวปิยธิดา คุณะดิลก วุฒิการศึกษา (กศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ชำนาญการ เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา

1.5 ทดลองใช้ (Try-out) เพื่อปรับปรุงแก้ไขกับนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร เป็นการทดลอง แบบเดี่ยว (1 : 1) โดยครู 1 คน กับเด็กอ่อน ปานกลาง และเด็กเก่ง อย่างละ 1 คน เพื่อหาความ สอดคล้องกับเนื้อหา เวลาและความเหมาะสมกับผู้เรียน ผลปรากฏว่า เด็กมีความสนใจ สนุกสนาน เพลิดเพลินในการทำกิจกรรม และให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี แต่สิ่งที่ควรปรับปรุงให้ดีขึ้นคือ มีความสนใจน้อยเพราะเด็กบางคนจะไม่ชอบด้านศิลปะ ดังนั้น จึงต้องดูแลเอาใจใส่ในเรื่องนี้ให้มาก

1.6 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ทดลองใช้กับเด็กปฐมวัย ปีที่ 3 แบบเดี่ยวมาปรับปรุงแก้ไขและเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ โดยปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้ทำกิจกรรมตามที่คาดหวังไว้

1.7 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ปรับปรุงแล้ว ไปทดลอง ใช้กับเด็กปฐมวัยปีที่ 3 เป็นการทดลองแบบกลุ่ม (1 : 10) คือ ครู 1 คน ทดลองกับ ผู้เรียน 10 คน โดยใช้เด็กเก่ง ปานกลาง อ่อน คละกัน ดำเนินการทดลองตามลำดับขั้น เหมือนการทดลองแบบเดี่ยวเพื่อนำข้อบกพร่องมาปรับปรุงแก้ไขก่อนที่จะไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ

2. หากคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ตามลำดับ ดังนี้

2.1 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม เทียบตรงและเชื่อมั่นได้

2.2 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ มาแก้ไขปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2.3 นำแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์พร้อมทั้งประเมินความสอดคล้องกับข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องและสมบูรณ์ ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่

2.3.1 ดร.รุ่งฟ้า ล้อมในเมือง วุฒิกการศึกษา (ศศ.ม) สาขาจิตวิทยา การศึกษาและการแนะแนว) อาจารย์ประจำสาขาวิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2.3.2 นางพัชรี ภูนาทพันธุ์ วุฒิกการศึกษา (กศ.ม.) สาขาวิชา การวิจัยการศึกษา ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาลบ้านแมค เชี่ยวชาญ ด้านการวัดผลและประเมินผล

2.3.3 นางกรรยา ภูวนาท วุฒิกการศึกษา (ค.ม.) สาขาวิชา หลักสูตรและการเรียนการสอน ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2.3.4 นางปราณี ศรีรัตนชัย วุฒิกการศึกษา (กศ.ม.) สาขาการศึกษาปฐมวัย ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนบ้านสองนางโย เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2.3.5 นางสาวปิยธิดา คุณะดิลก วุฒิกการศึกษา (กศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี เชี่ยวชาญด้านศิลปศึกษา

เพื่อทำการประเมินแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังนี้

ให้ +1 คะแนน	แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้ 0 คะแนน	ไม่แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้
ให้ -1 คะแนน	แน่ใจว่าแผนการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

2.4 วิเคราะห์ข้อมูลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับจุดประสงค์การเรียนรู้ เลือกข้อทดสอบอยู่ในเกณฑ์ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาที่ใช้ได้ โดยใช้ค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (สมนึก ภัททิยชนี. 2546 : 166-167)

3. การสร้างเครื่องมือแบบสังเกต และแบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิของเด็กปฐมวัย การสังเกตพฤติกรรม การบันทึกพฤติกรรมศึกษาแบบสังเกตพฤติกรรมของ กุลยา คันทิผลชีวะ (2547 : 236-237) เลิศ อานันทนะ (2535 : 61-66) บวร สุวรรณภา (2547 : 131-132) ชัยณรงค์ เจริญพานิชย์กุล (2533 : 1-2) และได้สังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 แล้วนำมาสร้างเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมการมีสมาธิ ได้แก่ ความสนใจ ความกระตือรือร้น ความอดทน ความพยายามและความมีวินัย โดยการสร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่าเป็นตัวเลข (Numerical Scales)

3.1 กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการสังเกตพฤติกรรมออกเป็น 3 ระดับ คือ ระดับคะแนน 3, 2 และ 1

ระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการมีสมาธิด้วยตนเอง

ระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการมีสมาธิโดยคนอื่นแนะนำ

ระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมการมีสมาธิ

นำคะแนนพฤติกรรมการมีสมาธิมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าเฉลี่ยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้

คะแนน	แปลผล
2.51 – 3.00	ดี
1.51 – 2.50	พอใช้
1.00 – 1.50	ควรปรับปรุง

3.2 สร้างคู่มือประกอบคำแนะนำในการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมของเด็กปฐมวัยมีส่วนประกอบคือ คำชี้แจง ขั้นตอนการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม หลักในการใช้แบบสังเกตพฤติกรรม บทบาทของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ บทบาทของนักเรียนกระบวนการประเมินและเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

3.3 การสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิของเด็กปฐมวัย ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

3.3.1 ศึกษาหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546 และคู่มือหลักสูตรของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการในเรื่องเป้าหมายการจัดประสบการณ์ พฤติกรรม ความสามารถของเด็กปฐมวัย และพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญาของเด็กปฐมวัย (อายุ 3-6 ปี) แล้วนำมาสร้างเกณฑ์การประเมินให้ครอบคลุมพฤติกรรมการมีสมาธิ ได้แก่ ความสนใจ ความกระตือรือร้น ความอดทน ความพยายาม ความมีวินัย โดยสร้างแบบมาตรา

ส่วนประมาณค่ากำหนดตัวเลข (Numerical Scales)

3.3.2 นำแบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิของเด็กปฐมวัยที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบเบื้องต้นและแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ ประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อความแสดงพฤติกรรมที่สังเกตและจุดประสงค์การเรียนรู้เพื่อนำไปวิเคราะห์ (IOC) ผลการนำแบบประเมินไปวิเคราะห์ได้ค่า IOC มีค่าเท่ากับ 0.80 – 1.00 ทุกข้อ แสดงว่าแบบประเมินมีความสอดคล้องระหว่างข้อความแสดงพฤติกรรมที่สังเกตและจุดประสงค์การเรียนรู้สามารถนำมา ใช้ได้ทุกข้อ

3.3.4 นำแบบประเมินไปใช้กับกลุ่มเป้าหมายเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 24 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองตามแบบวิจัย One-Group Pretest - Posttest Design (ลิวน สายยศ และ อังคนา สายยศ, 2538 : 249) ดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แบบวิจัยเชิงทดลอง

กลุ่มทดลอง	การทดสอบก่อนเรียน (Pretest)	ทดลอง	การทดสอบหลังเรียน (Posttest)
E	T ₁	X ₁	T ₂

ความหมายของสัญลักษณ์

E	แทน	กลุ่มทดลอง
T ₁	แทน	การทดสอบก่อนเรียนกลุ่มทดลอง
T ₂	แทน	การทดสอบหลังเรียนกลุ่มทดลอง
X ₁	แทน	ทดลองการจัดกิจกรรมด้วยแผนการจัดประสบการณ์ กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์

2. การดำเนินการทดลอง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย นักเรียนระดับชั้นปฐมวัย โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 24 คน โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 นำหนังสือขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เสนอต่อผู้อำนวยการโรงเรียน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2 จัดเตรียมสภาพแวดล้อมภายในสถานที่ที่ทำการทดลองให้เหมาะสม

2.3 สร้างความคุ้นเคยกับเด็กกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 1 สัปดาห์

2.4 จัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data) โดยการสังเกตพฤติกรรมการณ์ที่มีสมาธิจากกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน เป็นระยะเวลา 1 สัปดาห์ตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 60 นาที โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์ที่มีสมาธิและบันทึกการสังเกต

2.5 ดำเนินการวิจัย โดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับกลุ่มเป้าหมายเป็นเวลา 6 สัปดาห์ โดยสังเกตพฤติกรรมการณ์ที่มีสมาธิ จากการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์เป็นเวลา 1 สัปดาห์ และสังเกตพฤติกรรมการณ์ที่มีสมาธิ โดยการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์อีก 5 สัปดาห์ รวมเป็น 6 สัปดาห์ แต่ละสัปดาห์จะเริ่มกิจกรรมตั้งแต่วันจันทร์ถึงวันศุกร์ วันละ 60 นาที โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์ที่มีสมาธิ และบันทึกการสังเกตโดยใช้อุปกรณ์ช่วยบันทึกคือ กล้องดิจิทัล ช่วยในการสังเกตของผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย รวมเป็น 2 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อสังเกตพฤติกรรมทางการ
มีสมาธิของเด็กปฐมวัย ระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร
จังหวัดมหาสารคาม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ในเวลา 1 สัปดาห์

สัปดาห์ที่ 1	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมการมีสมาธิ
วันจันทร์	09.00 – 10.00 น.	1. การพิมพ์ภาพ - พิมพ์ภาพจากก้านกล้วย เป็นรูปดอกไม้	1. ความสนใจ 2. ความกระตือรือร้น 3. ความอดทน 4. ความพยายาม 5. ความมีวินัย
วันอังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การปั้น - ปั้นดินน้ำมันเป็นรูป ต้นไม้	1. ความสนใจ 2. ความกระตือรือร้น 3. ความอดทน 4. ความพยายาม 5. ความมีวินัย
วันพุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การถัก ปะ ดัด - กระดาษสีเป็นรูปผลไม้ มะม่วง	1. ความสนใจ 2. ความกระตือรือร้น 3. ความอดทน 4. ความพยายาม 5. ความมีวินัย
วันพฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การพับกระดาษ - เป็นรูปบ้าน	1. ความสนใจ 2. ความกระตือรือร้น 3. ความอดทน 4. ความพยายาม 5. ความมีวินัย

สัปดาห์ที่ 1	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมกรมามีสมาธิ
วันศุกร์ 24 สิงหาคม 2555	09.00 – 10.00 น.	5. การร้อยลูกปัด - สร้อยคอ	1. ความสนใจ 2. ความกระตือรือร้น 3. ความอดทน 4. ความพยายาม 5. ความมีวินัย

การสังเกตพฤติกรรมมีสมาธิใน 1 สัปดาห์ ผู้ดำเนินการวิจัยได้จัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะในแต่ละวันแบ่งออกเป็นกิจกรรม 1 กิจกรรม โดยทำการสาธิตให้นักเรียนดู จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนปฏิบัติตามกิจกรรม โดยใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรม ๆ ละ 60 นาที และในสัปดาห์ที่ 2-6 จึงได้ดำเนินการจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การจัดประสบการณ์กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อสังเกตพฤติกรรมกรมามีสมาธิ ของเด็กปฐมวัยชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ในเวลา 5 สัปดาห์

สัปดาห์/วัน	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมกรมามีสมาธิ
2/จันทร์	09.00 – 10.00 น.	- การพิมพ์ภาพ 1. การพิมพ์ภาพจากก้านกล้วย	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
2/อังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การพิมพ์ภาพผลมะเฟือง	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
2/พุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การพิมพ์ภาพหัวผักกาด	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย

สัปดาห์/วัน	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมกรรมวิธีสมาธิ
2/พฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การพิมพ์ภาพจากใบไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
2/ศุกร์	09.00 – 10.00 น.	5. การพิมพ์ภาพจากนิ้วมือ	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
3/จันทร์	09.00 – 10.00 น.	- การปั้น 1. การปั้นดินน้ำมัน สมาธิครอบคร้ว	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
3/อังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การปั้นดินน้ำมันสัตว์	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
3/พุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การปั้นดินน้ำมันผลไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
3/พฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การปั้นดินน้ำมัน ยานพาหนะ	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
3/ศุกร์	09.00 – 10.00 น.	5. การปั้นดินน้ำมัน เครื่องแต่งกาย	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
4/จันทร์	09.00 – 10.00 น.	- การฉีก ปะ ตัด กระดาษสี 1. การฉีก ปะ ตัด รูป ดอกไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น, ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย

ลำดับ/วัน	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมที่มีสมาธิ
4/อังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การฉีก ปะ ดิครูปรม	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
4/พุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การฉีก ปะ ดิครูปต้นไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
4/พฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การฉีก ปะ ดิครูป ไอศกรีม	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
4/ศุกร์	09.00 – 10.00 น.	5. การฉีก ปะ ดิครูปแก้ว น้ำหวานหลากสี	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
5/จันทร์	09.00 – 10.00 น.	- การพับกระดาษ 1. การพับกระดาษรูปบ้าน	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
5/อังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การพับกระดาษรูป หมวก	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
5/พุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การพับกระดาษรูปพัด	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
5/พฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การพับกระดาษกระเป๋า เงิน	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
5/ศุกร์	09.00 – 10.00 น.	5. การพับกระดาษเรือ	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย

ลำดับ/วัน	เวลา	กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์	พฤติกรรมการณ์มีสมาธิ
6/จันทร์	09.00 – 10.00 น.	- การร้อยวัสดุ 1. การร้อยใบไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
6/อังคาร	09.00 – 10.00 น.	2. การร้อยดอกไม้	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
6/พุธ	09.00 – 10.00 น.	3. การร้อยลูกปัดหลากสี	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
6/พฤหัสบดี	09.00 – 10.00 น.	4. การร้อยหลอดดูด	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย
6/ศุกร์	09.00 – 10.00 น.	5. การร้อยกระดาษหลากสี	ความสนใจ, ความกระตือรือร้น ,ความอดทน, ความพยายาม, ความมีวินัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการจัดประสบการณ์กิจกรรม
ศิลปะสร้างสรรค์ โดยใช้ควบคู่กับแผนการประสบการณ์ ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
ขั้นนำ (10 นาที)

- นำสู่กิจกรรมโดยการร้องเพลง คำคล้องจอง นิทาน หรือการใช้สื่อ
ประกอบเพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและสร้างความพร้อมก่อนเข้าสู่กิจกรรม
- ครูแนะนำ วัสดุ อุปกรณ์ และสาธิตการทำกิจกรรมใหม่ที่ครูเตรียมไว้
และสร้างสถานการณ์ปัญหาโดยใช้คำถามปลายเปิด เพื่อกระตุ้นให้เด็กเกิดความสนใจและ
ร่วมมือกันในการทำกิจกรรม
- อธิบายข้อตกลงเบื้องต้นในการทำกิจกรรมแต่ครั้งอาจมีสื่อ หรือ
อุปกรณ์ที่อาจเป็นอันตรายต่อเด็ก

ขั้นดำเนินการกิจกรรม (30 นาที)

1. เด็กนั่งตามกลุ่มของตนเองกลุ่มละ 4 คน สำหรับทำกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์
2. เด็กแต่ละกลุ่มทำกิจกรรมร่วมกัน โดยเด็ก ๆ สามารถปรึกษาหารือและทำผลงานร่วมกันภายในกลุ่ม และงานบางชิ้นงานเป็นงานเดี่ยว
3. เมื่อทำกิจกรรมเสร็จแล้วให้ทุกคนภายในกลุ่มเก็บอุปกรณ์ และทำความสะอาดให้เรียบร้อย

ขั้นสรุป (20 นาที)

เด็กแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานที่แต่ละกลุ่ม หรือชิ้นงานของตน โดยครูกระตุ้นด้วย การใช้คำถามเกี่ยวกับกระบวนการทำงานว่ามีปัญหาอะไรเกิดขึ้นบ้างและช่วยกันแก้ปัญหาอย่างไร การที่ได้ทำงานร่วมกันมีผลดีอะไรเพื่อนำไปสู่การสรุปผลการจัดกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติตนแต่ละครั้ง

บทบาทครู

1. ศึกษาแผนการจัดกิจกรรมสร้างสรรค์
2. อธิบายข้อตกลงเบื้องต้น สร้างความเข้าใจและอธิบายขั้นตอนในการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละครั้งกับเด็กให้เข้าใจชัดเจนเกี่ยวกับขั้นตอนในการปฏิบัติแนะนำสื่อและวัสดุอุปกรณ์ที่เตรียมไว้
3. ครูสร้างสถานการณ์ปัญหาจากสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เตรียมไว้ เพื่อกระตุ้นให้เด็กร่วมกันวางแผนและปฏิบัติกิจกรรมเป็นกลุ่ม
4. เปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมอย่างอิสระ ตามความคิดและจินตนาการของเด็กภายในกลุ่ม
5. สังเกตและเชิญชวนให้เด็กทุกคนได้ร่วมกิจกรรม กระตุ้นและให้แรงเสริม ขณะที่เด็กทำงานและใช้คำถาม พูดคุยเกี่ยวกับพฤติกรรมการณ์การมีสมาธิในด้านความสนใจ ความกระตือรือร้น ความอดทนและความมีวินัย การสังเกตพฤติกรรมของนักเรียนนั้น ครูจะสังเกตพฤติกรรมที่ละเอียดอย่างจนครบ แต่ละกิจกรรม

การประเมินผล

สังเกตพฤติกรรมการณ์การมีสมาธิของเด็กปฐมวัยในขั้นการทำกิจกรรม โดยใช้แบบสังเกตพฤติกรรมการณ์การมีสมาธิ

6. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน คือ นักเรียนชั้นอนุบาล 3 ห้อง 2 โดยการใช้การจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นเวลา 1 สัปดาห์ เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิแล้วจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ จากวันจันทร์ถึงวันศุกร์ รวมเวลาเป็น 6 สัปดาห์

7. เมื่อสิ้นสุดการทดลองแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้อุปกรณ์ช่วยบันทึก พฤติกรรมของนักเรียนคือกล้องดิจิทัล เพื่อบันทึกภาพพฤติกรรมของนักเรียนกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน จากนั้นใช้แบบสังเกตพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิ ซึ่งมีหลักการดำเนินงานดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมทางการมีสมาธิที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้ผู้สังเกต จำนวน 2 คน ผู้วิจัยมีหลักในการเลือกผู้ช่วยวิจัยคือ เป็น นักศึกษาฝึกประสบการณ์ คือ นางสาวหนึ่งฤทัย หาชัย

2. เก็บข้อมูลพื้นฐาน (Baseline) ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิจากกลุ่ม ตัวอย่างจำนวน 24 คน โดยแบบบันทึกพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ (ก่อนการทดลอง) เป็นเวลา 1 สัปดาห์

3. ทำการบันทึกแบบพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิการจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นเวลา 5 สัปดาห์

4. ในการสังเกตพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิ ผู้วิจัยและนักศึกษาฝึกประสบการณ์เป็นผู้ช่วยผู้วิจัย 2 คน ทำการสังเกตเด็กเป็นกลุ่มพร้อมกันทั้งกลุ่ม และสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล พร้อมกันในช่วงเวลาเดียวกัน

5. เมื่อสิ้นสุดในแต่ละสัปดาห์ นำข้อมูลแต่ละกิจกรรมมาวิเคราะห์ทางสถิติ เปรียบเทียบกับข้อมูลพื้นฐานทุกด้าน เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิของเด็กปฐมวัยหลังจากจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เป็นช่วงระยะเวลา 1 สัปดาห์

6. การฝึกผู้ช่วยผู้วิจัย

ผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย ฝึกการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมกรรมสังเกต ดังนี้

6.1 ให้ศึกษาและทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของการสังเกต

6.2 ให้ศึกษานิยามศัพท์เฉพาะพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิ และแบบสังเกต

พฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิให้ตรงกันเพื่อสามารถบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมกรรมที่มีสมาธิให้เข้าใจ

ตรงกัน

6.3 ฝึกการสังเกตและบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธินักเรียน
กลุ่มเป้าหมาย

6.4 ฝึกการสังเกตจริงในช่วงที่ผู้วิจัยทดลองใช้ โดยผู้วิจัยและผู้ช่วยผู้วิจัย
ร่วมกันสังเกต จำนวน 2 คน สังเกตและบันทึกแบบสังเกตพฤติกรรมทางการมีสมาธิ จากการ
จัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์กับนักเรียนปฐมวัยชั้นปีที่ 3 จำนวน 24 คน และหาค่าความ
เชื่อมั่นของผู้สังเกตโดยใช้ดัชนีความสอดคล้องของผู้สังเกต (สุรวาท ทองบุ, 2550 : 105)

7. การบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิ ถ้าในช่วงเวลาที่ทำการสังเกต
พฤติกรรมการมีสมาธิและช่องระดับพฤติกรรมการมีสมาธิ ตรงกับพฤติกรรมการมีสมาธิข้อใด
ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ๆ

8. การบันทึกคะแนนและการให้คะแนนของแบบสังเกตพฤติกรรมการมีสมาธิ
เป็น 3, 2 และ 1 ถ้าเกิดพฤติกรรมการมีสมาธิซ้ำ ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องเดิม ตาม
จำนวนครั้งที่เกิดพฤติกรรม โดยทำการบันทึก ดังนี้

ช่องระดับคะแนน 3 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการมีสมาธิด้วยตนเอง

ช่องระดับคะแนน 2 บันทึกเมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการมีสมาธิโดยคนอื่น

แนะนำ

ช่องระดับคะแนน 1 บันทึกเมื่อเด็กไม่แสดงพฤติกรรมการมีสมาธิ

9. การให้คะแนน

9.1 ในช่วงเวลาที่สังเกตเด็ก เมื่อเด็กแสดงพฤติกรรมการมีสมาธิกับข้อใด
และช่องระดับคะแนนใดให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องนั้น ถ้าเด็กแสดงพฤติกรรมการมี
สมาธิซ้ำในข้อและระดับคะแนนเดิมให้ทำเครื่องหมาย ✓ ซ้ำลงในช่องนั้นตามจำนวนครั้งที่ซ้ำ

9.2 ถ้าพบเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับใดก็ให้คะแนนเท่ากับช่องระดับ
นั้นถ้าพบเครื่องหมาย ✓ ซ้ำในข้อใดและช่องระดับคะแนนใดให้คำแนะนำที่ซ้ำคู่กับช่อง
ระดับคะแนนในช่องนั้น เช่น ในช่องระดับคะแนน 2 แสดงพฤติกรรมซ้ำ 3 ครั้ง รวม
คะแนนเท่ากับ 6 เป็นต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสังเกตพฤติกรรมกรมการมีสมาธิ สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item – Objective Congruence Index : IOC) โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 257)

$$\text{สูตร} \quad \text{IOC} = \frac{\sum R}{n}$$

เมื่อ	IOC	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับ จุดประสงค์การเรียนรู้ตามความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประเมิน
	$\sum R$	แทน	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ประเมินแต่ละคน
	n	แทน	จำนวนผู้เชี่ยวชาญและผู้ประเมิน

1.2 ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน : RAI โดยคำนวณจากสูตร ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 284-285)

$$\text{สูตร} \quad \text{RAI} = 1 - \frac{\sum_{k=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1kn} - R_{2kn}|}{KN(I - 1)}$$

เมื่อ	N	แทน	กลุ่มเป้าหมาย
	K	แทน	พฤติกรรมที่เหมือนกัน
	R_{1kn}	แทน	การประเมินของผู้ประเมินคนที่ 1
	R_{2kn}	แทน	การประเมินของผู้ประเมินคนที่ 2
	K	แทน	พฤติกรรมที่ k
	N	แทน	พฤติกรรมที่ n

2. สถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ดังนี้ (ไพศาล วรคำ, 2552 : 311)

$$\text{สูตร} \quad \bar{X} = \frac{\sum X}{n}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่ม
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.2 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ดังนี้ (ไพศาล วรคำ.

2552 : 313)

$$\text{สูตร} \quad S = \sqrt{\frac{\sum (X_i - \bar{X})^2}{n-1}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 X แทน คะแนนแต่ละตัว
 n แทน จำนวนคะแนนแต่ละกลุ่ม
 \sum แทน ผลรวม

3. การหาคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างสมาธิ ใช้สูตรดังนี้

3.1 การหาประสิทธิภาพของแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ เพื่อเสริมสร้างสมาธิ ตามเกณฑ์ 80/80 ใช้สูตรในการคำนวณดังนี้ (เผชิญ กิจระการ. 2544 : 49 – 50)

$$E_1 = \frac{\sum X}{N} \times 100$$

เมื่อ E_1 แทน ประสิทธิภาพของกระบวนการ
 $\sum X$ แทน คะแนนของการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทุกกิจกรรมรวมกัน
 A แทน คะแนนเต็มของการจัดประสบการณ์โดยใช้กิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ทุกชุดรวมกัน

N แทน จำนวนผู้เข้าเรียนทั้งหมด

$$E_2 = \frac{\sum X}{\frac{N}{B} \times 100}$$

เมื่อ E_2 แทน ประสิทธิภาพของผลลัพธ์
 $\sum X$ แทน คะแนนรวมของการทำกิจกรรมหลังเรียน
 B แทน คะแนนเต็มของการทำกิจกรรมหลังเรียน
 N แทน จำนวนผู้เข้าเรียนทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY